

PULTON INNEN

Évelők, nyáron is

Az évelők iránti kereslet jelentős növekedéséről számolnak be évek óta a nyugat európai kereskedők és az utóbbi években a hazai kertészeti árudák is. Az évelők eladásával növelhetjük, élénkíthetjük a nyári árudai forgalmat, viszont ehhez ismernünk kell a fajok-fajták tulajdonságait, és az árubemutatást is komolyan kell vennünk. Bőséges választék és étvágygerjesztő tálalás – ez az eredményes évelő-értékesítés két legfontosabb követelménye. Különösen a nyári hónapokban, viszont ezek sokat hozhatnak a konyhára.

A választék megfelelő összeválogatásához ad tanácsot szakmai és optikai szempontok alapján *Anke Eschenbacher* a Deutsche Baumschule szerzője.

Csábító évelők

A tartalom (fajtakínálat) és a forma (optikai választék) megfelelő összehangolása gondos tervezést igényel. Hogyan is alakul az évelők forgalmazása az év során ?

Az idény elején márciusban a faj- és fajtaválaszték a fontos. 9-es, esetleg 11-es edényben kínáljuk a frissen érkezett, üde, harsogó zöld lomblevelekkel, sarjadó hajtásokkal, fakadó bimbókkal vásárlásra csábító évelőket. Ebben az időszakban kétségtelenül a széles választék megteremtése és bemutatása a kereskedő legfontosabb tennivalója. A vásárlók ilyenkor sokféle növényt keresnek, mi pedig a felhasználási cél szerint csoportosítva kínáljuk őket. A jó kertészeti áruház, áruháza 150-250 különböző évelőt tart, ezen belül 30% a sziklakerti, 20% a ágyás, 20% a szoliter, 10% a félárnyéki és 10% a fűszernövények aránya a választékban. Az éppen virágzó évelők természetesen kiemelt, hangsúlyos helyen szerepelnek. Általában kerek cserépben lévő fejlett növények, amelyek azonnali kiültetésre (vásárlásra) csábítanak. Ilyenek például

az Erysimum, az Euphorbia vagy a Myosotis. A vásárlók kedvenceiből érdemes különlegesen nagy választékot összeállítani, mindegyiket színes képpel ellátott címkével kínálni. A gyűjtők, ínyencek számára ellenállhatatlan az igényes választék. A Hemerocallis, a Hosta és a Paeonia kifejezetten ilyenek. Minden hét végén az alkalmazottak számba veszik az egyes fajták fogyását és annak megfelelően megrendelik az utánpótlást. Nagy szolgálatot tesz a beszállítók friss készletjegyzéke.

Az évelők ilyenkor különösebb erőfeszítés nélkül értékesíthetők, szinte magukat adják el.

Hetenként bejönnek

Más a helyzet azonban június-júliusban. Ezekben a hónapokban a megfelelő, jól összeválogatott kínálat és a hatásos árubemutató a siker kulcsa. Ez a kihívás május végén kezdődik. Akik nem készülnek föl megfelelő stratégiával és tervekkel erre az időszakra, azok értékes eladási lehetőséget hagynak veszni. Különösen a törzsvásárlók hálásak a mutatós kínálatért, ők ugyanis nyáron is rendszeresen, akár hetenként bejönnek a boltunkba nézelődni. Ha új, mutatós a kínálat, nem mennek el üres kézzel. Ezt a látványt az évelők adják, elsősorban 11-literes edényben. Ebben az időszakban megváltozik a kínálatot alkotó évelők aránya: 10% a sziklakerti, 10% az ágyásnövény, 10% a szoliter, 10% a félárnyéki, 10% a díszfű és 10% a fűszernövények mennyisége. A fennmaradó általános évelőkínálat mennyisége ilyenkor tehát a felénél kisebbre zsugorodik, a többi, a nagyobb hányad most az optikai választék. Azoknak is kb. 30%-a a nagy konténeres, 20%-a az idényjellegű különleges, hobbinövény kerek vagy szögletes edényben. A színes képes, információs címkék rengeteg tanácsadó, ismertető beszélgetést takarítanak meg az alkalmazottaknak.

Az árubemutatót nagyvonalúan, elegánsan készítsük el, a nagyobb termetű növények helyigénye amúgy is számottevő.

Július elején azután eltűnnek az eladótérből a nagy kínáló asztalok. Mozgalmas felületek, gyakran változó árubemutatók csábítanak vásárlásra, a látványt a különböző információs táblák (bannerek) egészítik ki, amelyen különleges tudnivalók, kezelési tanácsok vagy érdekes kiegészítések olvashatók a növényről. A magasság vagy a kihajtás ideje alapján csoportosított díszfüvek, a rózsakísérők, az árnyéki évelők, a nősziromok vagy kasvirágok nagy fajtaválasztéka, a télálló kaktuszok kifejezetten erre az időszakra való vevőcsalogatók.

Visszavágás

Minél nagyobb a tenyészedeény, annál kevesebb a fenntartási gond, természetesen teljesen megúszni azért nem lehet. A fajtakínalat összeállítása és gondos tervezése mellett néhány természetstechnikai szempontra is gondoljunk.

Az idény elején az egynyári és balkonnövények is tápanyag-utánpótlást igényelnek. Ha zárt öntözési rendszert valósítunk meg az árudában, akkor megoldható, hogy minden öntözés alkalmával tápoldatot juttassunk ki az évelőknek. Emellett hetenként egy alkalommal nem árt a felültrágyázás sem. Az ár-apály rendszerű értékesítő asztalok rendkívül sok időt takarítanak meg az alkalmazottaknak. A visszavágás nem maradhat el az ezt igénylő fajoknál (*Chrysanthemum leucanthemum*, *Delphinium*, *Phlox*, *Salvia*), a gyomirtás pedig magától értetődő, folyamatos feladat.

Az idénynek megfelelő mutatós kínálat összeállításának előnyei annyira egyértelműek, hogy ha jól csináljuk, akkor júniusban és júliusban nagyszerűen kihasználhatjuk az évelők nyári értékesítésében rejlő lehetőségeket.

Biza Klára fordítása

A fajtaszortiment változása a forgalomban

Forgalomrészesezés	Fajtakínálat (alap) (%)	Optikai választék; kerek vagy szögletes, 1 és 3 literes edényben (%)	Optikai választék 3 és 5 literes edényben (%)
Április–május	81	11	8
Junius–július	45	19	38
Augusztus	51	18	31
Szeptember	58	17	25

(A stuttgarti Terrazza és a Möglingeni Campo Verde áruházak pénztári nyilvántartásai szerint)

Optikai évelőkínálat – a kertbarátok, ínyencek választéka (1-1,3 és 3 literes szögletes edényben) az értékesítés ideje szerint

Évelő	Értékesítési időszak (hét)
Paeonia lactiflora+ hibridek	12
Iris barbata – elatior, fajták	13
Iris barbata-nana fajták	13
Sziklakerti különlegességek	14
Papaver fajok	14
Hosta fajok és fajták	16
Chrysanthemum fajok	16
Chrysanthemum leucanthemum fajták	16
Hemerocallis fajták	17
Delphinium fajták	18
Phlox paniculata fajták	18
Iris sibirica fajták	19

Rózsaszínű kert virágai	20
Árnyéki növények	20
Fűfélék, korán kihajtó és alacsony fajok és fajták	24
Napfénykedvelők, szukkulensek	27
Télálló kaktuszok	27
Echinacea purpurea fajták (Crocsmia fajtákkal együtt)	30
Anemone japonica fajták	32
Díszfüvek, alacsony és magas fajok és fajták	32

Az ún. optikai fajtaválaszték – idényjellegű évelők (1 vagy 3 literes kerek tenyészedényben)

Edénybe is ültethető évelők (a 16. héttől)

Achillea tomentosa, Alchemilla erythropoda, Aquilegia flabellata hibridek, Aster alpinus, Campanula cochleariifolia fajták, Carex hachijoensis, Cosmos atrisanguineus, Delosperma sutherlandii, Dianthus plumarius fajták, Geum coccineum, Heuchera hibridek, Heuchera micracantha, Hosta hibridek, Koeleria glauca, Lavandula stoechas, Leontopodium alpinum fajták, Papaver nudicaule xanthipetalum, Rosmarinus laevigatus, Salvia nemorosa, Saponaria olivana, Thymus citriodorus, Thymus rotundifolius, Thymus serpyllum, Phyllitis scolopendrium, Polystichum setiferum.

Rózsa mellé ültethető (kísérő) évelők (a 19. héttől)

Campanula glomerata, Campanula poscharskiana, Campanula garganica, Delphinium grandiflorum, Euphorbia, Gaura lindheimerii, Gypsophila, Lavandula angustifolia, Lavandula stoechas, Leucanthemum maximum, Nepeta faassenii, Salvia nemorosa fajták.

Pompás ágyás-évelők (a 26. héttől)

Achillea ptarmica, Coreopsis grandiflora, Coreopsis verticillata, Echinacea purpurea fajták, Gaura lindheimerii, Hemerocallis hibridek, Leucanthemum maximum, Lythrum salicaria, Penstemon barbata fajták, Platycodon fajták, Verbascum

Fűfélék (a 30. héttől)

Carex foliosissima, Carex hachijoensis, Carex testacea, Festuca cinerea, Festuca gautieri, Imperata cylindrica, Koeleria glauca, Pennisetum, Stipa tenuissima

Ősszel díszítő évelők (a 34. héttől)

Aster dumosius fajták, Ceratiostigma plumbaginoides, Coreopsis hibridek, Heuchera hibridek, Heucherella, Sedum, Sedum reflexum, Tiarella